

Mlýn větrný - torzo, Budišov

Popis:

Bývalý větrný mlýn holandského typu stojí asi 300 m severně od zámeckého parku v Budišově, v místech zvaných Větrák na Zrádném kopci. Byl postaven pro potřebu budišovského velkostatku v roce 1838. V té době byl majitelem budišovského zámku a celého panství Karel svobodný pán Baratta-Dragono.

Podrobný popis:

Mlýn měl dvě mlecí složení a poháněl dvě pily. 16 stoup bylo umístěno v přístavbě na jižní straně mlýna. Stoupy byly poháněny převodním hřídelem ze mlýna a sloužily k dělení krup, proto se jim v mlynářské hantýrce říkalo krupník. Byly to mohutné tluky pohybující se za pomoci jednoduché vačky, jeden sloup za druhým, přičemž jejich spodní kuželová část zapadala do stejné kuželové jamky umístěné v řadě, tzv. štoku, ve kterém bylo určité množství ječmenného zrna. Mezi starší generací se v Budišově traduje pověst, že za prusko-rakouských válek v roce 1866 bylo vybavení mlýna včetně střechy spáleno vojskem. Od té doby již provoz mlýna nebyl obnoven. Z nedávno objevené pohlednice z roku 1905 - 1909 vyplynula dosud neznámá skutečnost, že budova bývalého větrného mlýna sloužila nějakou dobu pravděpodobně na konci 19. a začátku 20. století jako rozhledna. Dnes je z obytné části rekreační chalupa a bývalý mlýn připomíná jen neudržovaná věžovitá stavba. Útlá čtyřpodlažní stavba je asi 8 m vysoká, průměr půdorysu 5,5 m, průměr na vrcholu 4 m. Síla zdi je u paty až 120 cm a k vrcholu se postupně tenčí až na 40 cm. Zajímavá jsou netradiční kruhová a eliptická okénka lemovaná kamenným ostěním. Dnes se mlýn nachází sice na vrcholku kopce, ale je ukryt za hradbou stromů. Nachází se na soukromém pozemku a je součástí rekreačního objektu. Návštěva je možná jen po domluvě s majiteli.

Region: Třebíčsko

Město: Budišov

URL:

Zpřístupnění: nepřístupné

Bezbariérový přístup: ne

GPS: 49°16'47.293"N, 16°0'37.104"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.2798036,16.0103067&z=12>

Obrázky:

